

Pozivamo vas na predavanje "Utjecaj predanalitičkih faktora na rezultate kompletne krvne slike" dr.sc. Vanje Radišić Biljak, spec. laboratorijske medicine, KBC "Sv. Duh" u organizaciji Udruga Medikus. Predavanje će se održati dana 03.02. (pon) od 19-20h u dvorani Kazališta Mala scena/ MZ Medveščak. *Predavanje je priznato i boduje se* sukladno Hrvatskoj liječničkoj komori i Komori medicinskih biokemičara.

Ulaz slobodan!

Rezultati analitičkog rada laboratorija moraju zadovoljiti zahtjeve analitičke točnosti i preciznosti kao i kliničke koristi analize. Osnovni uvjet za postizanje najvećeg mogućeg kvantitativnog smanjenja laboratorijskih pogrešaka je timski rad i međuklinička suradnja. Cjelokupni proces laboratorijskog testiranja, uključuje sve korake od zadavanja potrebnih analiza, ispravnog postupka uzimanja kao i transporta, pripreme i čuvanja uzorka, zatim analiziranja uzorka do tumačenja dobijenih rezultata i izdavanja nalaza. Krajnji cilj je učinkovito donošenje kliničke odluke o daljnjem postupku liječenja pacijenta.

Tri su osnovne faze laboratorijskog procesa: predanalitička, analitička i postanalitička faza. Svaki korak u tim fazama je potencijalni izvor greške. Prema podacima iz stručne literature udio pogrešaka je najmanji u analitičkoj fazi rada (4-13%) dok je značajno veći u pred- i post-analitičkoj fazi (50-70%). Obzirom da se 70-80% medicinskih odluka temelji na rezultatima

laboratorijskih nalaza, izuzetno je važno da laboratorijski nalaz bude točan i ispravno interpretiran. Preduvjet za ispravnu interpretaciju nalaza je poznavanje mogućih mjesta greške.

Greške predanalitičke faze

Greške u predanalitičkoj fazi laboratorijskog procesa mogu imati za posljedicu:

- a) grubu grešku zamjene uzorka (nepravilno obilježen uzorak, zamjena uzorka)

- b) prisutnost interferencija (nepravilno uzorkovanje, nepravilna priprema bolesnika, nepravilan transport, odjeljivanje, čuvanje uzorka)

- c) neučinjene sve potrebne analize (gubitak uputnice, nepravilno označene pretrage ili neispravno zadavanje pretraga).

Sve ove posljedice ukoliko se prepoznaju odgađaju izdavanje rezultata laboratorijskih analiza, a time i medicinske odluke (dijagnoza, liječenje). Ukoliko se ne prepoznaju, dovode do izdavanja netočnih rezultata, a što rezultira pogrešnom medicinskom odlukom s više ili manje lošim ishodom (pogrešna dijagnoza ili nepotrebni dodatni dijagnostički i/ili terapijski postupci).

Utjecaj interferencije

Interferencija je djelovanje neke supstance na točnost mjerenja analita koji se određuje analitičkim postupkom. Pojedine supstance u uzorku mogu u izvjesnoj mjeri promijeniti rezultat analize tako da ga povećavaju ili snižavaju. Ukoliko ostanu neprepoznate mogu dovesti do nepotrebnog daljnjeg testiranja, netočne dijagnoze i/ili daljnjeg toka liječenja s potencijalno lošim ishodom za bolesnika. U tom slučaju interferencije postaju pogreške. Interferencije se obzirom na porijeklo nastanka mogu podijeliti u dvije osnovne grupe: endogene i egzogene.

Endogene interferencije su one supstance ili faktori koji se fiziološki nalaze u uzorku, a zbog zdravstvenog stanja bolesnika njihova koncentracija je povećana. One obuhvaćaju: bilirubin, lipide, proteine, antitijela (heterofili i antitijela), te hemoglobin (u slučajevima intravaskularne hemolize). Egzogene interferencije su one koje su izvana uvedene u bolesnikov uzorak. Ove interferencije uključuju lijekove (osnovna komponenta lijeka, ali i njegovih metabolita i aditiva), otrove, biljne produkte, intravenozne otopine, supstance koje se koriste u terapiji (npr. antitijela). Isto tako mogu poticati iz epruveta u koje je uzet uzorak, mogu nastati u procesu uzorkovanja, transporta, centrifugiranja, čuvanja uzorka do trenutka analiziranja. Nadalje, mogu nastati zbog nastalog ugruška ili zagađenja uzorka. Spriječavanje pogrešaka u nalazu krvne slike postiže se kvalitetnim informiranjem pacijenta o važnosti predpripreme uzimanja uzorka, te suradnjom liječnikog tima i laboratorijske ekipe stručnjaka.

Alfalabbl.com

VEZANI SADRŽAJI

{loadposition related}